

Odgovori na vaša pitanja

U nastavku objavljujemo izbor odgovora na vaša sistemska pitanja našim savjetnicima primljena tijekom ljetnih mjeseci. Vjerujemo da će i ostalim čitateljima biti korisni i pomoći u otklanjanju mogućih dilema s kojima se susreću u svojem radu.

Nagrade učenicima i nastavnicima za postignuća na natjecanjima

Pitanje: *U Statutu Grada propisano je da Grad dodjeljuje sljedeće nagrade: nagrade učenicima osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova odgoja i obrazovanja za posebna postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima, susretima, smotrama i redovnom školovanju, nagrade prosvjetnim radnicima - mentorima za posebna postignuća učenika na državnim i međunarodnim natjecanjima, susretima i smotrama, te da se uvjeti, postupak, način dodjeljivanja i iznosi nagrada utvrđuju odlukom Gradskog vijeća. Vezano za odredbe Zakona o porezu na dohodak te odredbe podzakonskih propisa, molimo odgovore:*

- koje su obveza Grada po pitanju poreza i davanja na izvršene isplate nagrade učenicima i mentorima (profesorima škole),
- do kojeg maksimalnog iznosa Grad može propisati pojedinačnu novčanu nagradu a da ne postane obveznik plaćanja davanja / poreza.
- po predmetnom pitanju, da li porezni propisi razlikuju natjecanja u organizaciji Ministarstva obrazovanja i natjecanja u organizaciji drugih pravnih osoba (udruga, zaklada i sl.)

Odgovor: Prema odredbama članka 9. stavka 1. točke 5. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 114/23.). porez na dohodak ne plaća se na nagrade učenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnog sustava i organiziranim školskim i sveučilišnim natjecanjima. Dodatni uvjeti za neoporezivu isplatu (na primjer, tko treba biti isplatelj nagrade) i iznosi do kojega nagrade ne podliježu oporezivanju nisu propisani niti odredbama Zakona o porezu na dohodak niti odredbama provedbenog propisa (Pravilnika o porezu na dohodak), pa proizlazi da je uvjet za neoporezivu isplatu određeni rezultat odnosno postignuće na organiziranim školskim i sveučilišnim natjecanjima. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu, prema odredbama članka 8. stavka 1. točke 3. Zakona o porezu na dohodak neoporezivo isplatiti nagrade fizičkim osobama:

- u skladu sa statutom tih jedinica
- ako su planirane proračunom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Dakle, nagrade koje, uz ispunjavanje prethodno navedenih uvjeta, dodjeljuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave se ne smatraju dohotkom pa stoga niti ne podliježu oporezivanju.

Člankom 4. stavkom 1. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/97. – 56/23.) pojašnjeno je da se nagrade koje isplaćuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne smatraju dohotkom ako su propisane statutom tih jedinica odnosno općim aktima tih jedinica donesenim na temelju odredbi statuta kojim se te nagrade mogu ustanoviti i isplatiti te ako su sredstva za te namjene planirana u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zakon i Pravilnik o porezu na dohodak i u ovom slučaju ne propisuju iznose do kojih se nagrade mogu isplatiti neoporezivo niti ograničavaju slučajeve za koje se mogu dodijeliti.

U upitu navodite da ste u Statutu Grada utvrdili da Grad dodjeljuje nagrade:

- učenicima osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova odgoja i obrazovanja za posebna postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima, susretima, smotrama i redovnom školovanju i
- nagrade prosvjetnim radnicima - mentorima za posebna postignuća učenika na državnim i međunarodnim natjecanjima, susretima i smotrama, a da se uvjeti, postupak, način dodjeljivanja i iznosi nagrada utvrđuju odlukom Gradskog vijeća.

Prema navedenim odredbama Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak, jedinica lokalne samouprave koja je u Statutu odnosno u općim aktima donesenim na temelju Statuta, propisala pravo na dodjelu nagrada učenicima osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova odgoja i obrazovanja za posebna postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima, susretima, smotrama i redovnom školovanju, može navedene nagrade isplatiti neoporezivo pozivom na članak 8. stavak 1. točku 3. Zakona o porezu na dohodak (a ne na članak 9. stavak 1. točku 5. Zakona) budući da su ispunjeni uvjeti za neoporezivu isplatu tih nagrada (nagrade su ustanovljene u Statutu Grada odnosno u općim aktima na temelju odredbi Statuta i sredstva za te namjene su planirana u proračunu Grada). Pozivom na isti članak Zakona o porezu na dohodak (članak 8. stavak 1. točka 3.) mogu se neoporezivo isplatiti i nagrade prosvjetnim radnicima - mentorima za posebna postignuća učenika na državnim i međunarodnim natjecanjima, susretima i smotrama. Dakle, propisi o oporezivanju dohotka ne ograničavaju iznose nagrada koje dodjeljuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pa se, uz ispunjavanje prethodno navedenih uvjeta, mogu neoporezivo isplatiti u ukupnoj svoti.

Zapošljavanje u vatrogastvu

Pitanje: *Ustanova ima u planu otvoriti nova radna mjesta temeljem novog Pravilnika o klasifikaciji radnih mjesta vatrogasaca. Navedeno radno mjesto popunila bi već zaposlenim radnicima. Kako to provesti?*

Odgovor: Članak 129. Zakona o vatrogastvu (NN 125/2019) propisuje da pravne osobe koje imaju obvezu zapošljavanja profesionalnih vatrogasaca trebaju u roku od 12 mjeseci od donošenja Zakona uskladiti radnopravni status vatrogasaca s novim zakonom. Kad se sistematizacija poslova i zadataka mijenja radi usklađenja s novim propisima postojeći radnici se raspoređuju na rad na radna mjesta u skladu s novim propisima odnosno aktima koje je poslodavac donio radi ispunjavanja obveza koje mu propisi nalažu. Formalno se provodi postupak u kojem svi radnici dobivaju otkaz ugovora o radu s ponudom novog ugovora prema članku 123. Zakona o radu, a za popunjavanje radnih mjesta na koja poslodavac može rasporediti postojeće radnike nije potrebno raspisivati javni natječaj.

Raspisivanje javnog natječaja potrebno je za radna mjesta koja prije nisu postojala, odnosno za radna mjesta na koja je radnik odbio raspored. Naime, postupak usklađivanja s novim aktima i novim opisom posla često se izvodi drugačije jer mnogim radnicima (i poslodavcima) institut otkaza s ponudom novog ugovora zvuči zastrašujuće. Ova se promjena može izvesti i mirnim putem tj. tako da se svakom radniku samo uruči ugovor o radu za novo radno mjesto. No, kod promjene sistematizacije poslova zna doći i do situacije da se radnik raspoređuje na radno mjesto prema svojoj stručnoj spremi pa radno mjesto nema više isti sadržaj posla kao radno mjesto na kojem je radnik prije radio. Ako radnik takav raspored ne prihvati u mirnom postupku tj. samo zaključivanjem novog ugovora (u praksi se događa da radnik odbija raspored i odbija primitak rješenja) formalno je najispravniji put da se radniku uruči otkaz s ponudom novog ugovora o radu.

Ako poslodavac krene od novog rasporeda bez otkaza postojećeg ugovora, pa radnik prihvati, ali faktično ne želi raditi nove poslove, to je razlog za otkaz ugovora o radu zbog neizvršavanja radnih obveza.

Troškovi putovanja sindikalnog povjerenika

Pitanje: *Sindikalni povjerenik -naš djelatnik-odlazi na sastanak u središnjicu Sindikata na njihov poziv.*

Na koji način obračunati putni nalog? Dali ima pravo na dnevnicu? Ima li obvezu njegov poslodavac isplatiti troškove po putnom nalogu ili je te troškove dužan snositi sindikat na čiji poziv i odlazi na put?

Odgovor: Članak 86. Zakona o radu u stavku 4. utvrđuje da radnik ima pravo na plaćeni dopust za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja te obrazovanja za potrebe radničkog vijeća ili sindikalnog rada, pod uvjetima, u trajanju i uz naknadu određenu kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili pravilnikom o radu.

Članak 186. ZR-a u stavku 1. točki 2. uređuje situaciju otkaza ugovora o radu sindikalnom povjereniku, ali iz te odredbe slijedi da sindikalni povjerenik može sudjelovati u sindikalnim djelatnostima uz suglasnost poslodavca i za vrijeme radnog vremena. Iz pitanja slijedi da je poslodavac odobrio sindikalnom povjereniku odsutnost s rada radi sindikalnih aktivnosti i korištenje službenog vozila. Sindikalni povjerenik svakako je trebao dobiti nalog za službeni put, a i dnevnicu – ali obveznik nije poslodavac nego sindikat. Ako poslodavac traži nadoknadu stvarnog troška korištenja službenog vozila, treba je obračunati u skladu s pravilima prema kojima se obračunava korištenje službenog vozila za privatne potrebe i račun ispostaviti sindikatu. Poslodavac, naime, nema obvezu financirati sindikalne aktivnosti u opsegu većem od onoga koji je propisan Zakonom o radu.

Putni troškovi u slučaju rada na izdvojenom mjestu rada i odlaska na seminare

Pitanje: *Zaposlenik radi na izdvojenom mjestu rada koje je ujedno i njegovo prebivalište. Ima obvezu povremeno dolaziti u sjedište poslodavca koje se nalazi u drugom gradu. Treba li za dolazke u sjedište poslodavca izdavati putni nalog zaposleniku ili se radi o troškovima dolaska na posao?*

Odgovor: Smatramo da dolazak u sjedište poslodavca nije službeno putovanje već da se radi o dolasku na posao i da se u tom slučaju neoporezivo mogu nadoknaditi troškovi međugradskog i gradskog javnog prijevoza za dolazak na posao (do sjedišta poslodavca).

Također, u slučaju kada radnik dolazi na seminare, konferencije i sl., radi se o troškovima obrazovanja i izobrazbe (po svojoj suštini to nije službeno putovanje - kao neoporeziv primitak radnika, trošak obrazovanja i izobrazbe nije naveden u članku 9. Zakona o porezu na dohodak, u kojemu su navedeni troškovi službenog putovanja, već je naveden u članku 22. Zakona (također, odredbe članka 7. stavka 2. Pravilnika o porezu na dohodak propisuju neoporezive primitke po osnovi službenih putovanja dok se neoporezivi primici po osnovi obrazovanja i izobrazbe propisuju u članku 7. stavku 28. Pravilnika). Zato smatramo da u slučaju upućivanja radnika na seminar, konferenciju i sl. ne treba izdavati putni nalog već nalog kojim se osoba upućuje na obrazovanje i izobrazbu. No, može se nalog za odlazak na seminar ili kongres izdati i u formi putnog naloga, ali bitno je da sadrži podatke o troškovima koji se nadoknađuju (prema odredbama članka 7. stavka 28. Pravilnika o porezu na dohodak, oporezivim primicima se ne smatraju troškovi prijevoza prigodom upućivanja radnika na i povratka s obrazovanja i izobrazbe iz članka 22. stavka 1. točke 5. Zakona, ako se obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili uobičajenog boravišta radnika i to do visine cijene karata sredstvima javnog prijevoza i troškovi smještaja do visine stvarnih izdataka, a u slučajevima seminara, savjetovanja i izobrazbe koji ne traju dulje od sedam dana, neoporezivo se mogu isplatiti i dnevnicu i/ili naknade za korištenje privatnog automobila u službe-

ne svrhe do visine i pod uvjetima propisanim Pravilnikom o porezu na dohodak).

Korištenje rent a cara tijekom službenog putovanja

Pitanje: Radnik je otišao na službeni put u inozemstvo u trajanju od 7 dana te je tijekom svog boravka odlučio koristiti usluge Rent-a-car vozila. Radnik je vozilo koristio kao prijevozno sredstvo od mjesta boravka u inozemstvu do mjesta svakodnevnih sastanaka (razlog službenog puta) – po nekoliko puta dnevno (udaljenost cca. 15km). Radnik nije bio u mogućnosti boraviti u istom mjestu gdje su održavani i sastanci zbog ne postojanja smještaja na tom mjestu. Mogu li mu se nadoknaditi navedeni troškovi ili se oni nadoknađuju u okviru dnevnic?

Odgovor: Prema navodima u upitu, zaposlenik je tijekom službenog putovanja u inozemstvu koristio usluge rent a cara i to od zračne luke do hotela u kojemu je noćio kao i od hotela do drugog mjesta u kojemu su se održavali sastanci jer u mjestu održavanja sastanaka nema mogućnosti smještaja.

Budući da ste u dvojbi može li se uopće trošak rent a cara neoporezivo nadoknaditi zaposleniku, napominjemo da mu se navedeni trošak, koji je nastao tijekom službenog putovanja, na temelju priloženog računa uz putni nalog i uz ispunjavanje uvjeta propisanih odredbama Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. Nov., br. 10/17. – 56/23.), može isplatiti kao trošak prijevoza nastao tijekom službenog putovanja. Naime, prema odredbama članka 7. stavka 11. Pravilnika o porezu na dohodak, troškovi rent a cara od zračne luke do hotela te od hotela do zračne luke mogu se zaposleniku neoporezivo nadoknaditi u visini stvarno obračunanog troška. Naknadni troškovi prijevoza u samom mjestu u koje je zaposlenik upućen na službeno putovanje (tj. troškovi prijevoza od hotela do mjesta sastanka i od mjesta sastanka do hotela) trebaju se, prema navedenim odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, podmiriti iz dnevnice. Međutim, u slučaju koji navodite, zaposlenik nije bio u mogućnosti noćiti u istom mjestu u kojemu su se održavali sastanci, jer u mjestu održavanja sastanaka nema mogućnosti noćenja. Mišljenja smo, stoga, da mu se troškovi rent a cara nastali od hotela (tj. od mjesta u kojemu je noćio) do mjesta održavanja sastanaka (koje se, dakle, razlikuje od mjesta noćenja, a koje je mjesto u kojemu se obavljaju poslovi zbog kojih je osoba upućena na službeno putovanje) i troškovi nastali u povratku u hotel također mogu nadoknaditi neoporezivo.

Loko vožnja vanjskog suradnika

Pitanje: Može li se neoporezivo isplatiti naknada za korištenje osobnog vozila u službene svrhe (loko vožnja) članovima-vanjskim suradnicima neprofitne organizacije? Radi se o relacijama do 30km udaljenosti za koje se ne izdaje putni nalog.

Odgovor: Prema odredbama članka 9. stavka 1. točke 11. Zakona o porezu na dohodak, porez na dohodak se ne plaća na **primitke po osnovi službenih putovanja** fizičkih osoba koje nisu u radnom odnosu u neprofitnoj organizaciji, a za nju obavljaju određene poslove i do isplate navedenih primitaka nije im isplaćena naknada za rad odnosno obavljanje određenih poslova u toj neprofitnoj organizaciji. Ako su fizičke osobe ostvarile naknadu za rad prije isplate primitaka po osnovi službenih putovanja, tada im se, sukladno odredbi članka 9. stavka 1. točke 12. Zakona o porezu na dohodak, neoporezivo mogu nadoknaditi troškovi prijevoza i noćenja **na službenom putovanju**, pod uvjetom da računi o obavljenim uslugama prijevoza i noćenja glase na neprofitnu organizaciju.

U članku 6. stavcima 7. i 8. Pravilnika o porezu na dohodak pobrojani su primici i uvjeti uz koje ih neprofitna organizacija može neoporezivo isplatiti fizičkim osobama koje nisu kod nje u radnom odnosu, a isplaćeni su im po osnovi **službenih putovanja** za potrebe neprofitne organizacije.

Ako fizičke osobe do trenutka isplate iznosa kojim se nadoknađuju troškovi nastali tijekom **službenog putovanja** nisu ostvarile naknadu za rad odnosno naknadu za obavljanje određenih poslova za neprofitnu organizaciju, neoporezivo im se mogu isplatiti:

- dnevnicе za službeno putovanje u tuzemstvu i inozemstvu - do iznosa propisanih člankom 7. stavkom 2. točkom 19., 20., 21. i 22. Pravilnika o porezu na dohodak
- dnevnicе per diem koje se isplaćuju iz proračuna EU
- naknada prijevoznih troškova na službenom putovanju – do visine stvarno nastalih troškova
- naknada troškova noćenja na službenom putovanju – do visine stvarno nastalih troškova
- naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe – do 0,40 eura po prijeđenom kilometru.

Ako im je naknada za rad odnosno obavljanje određenih poslova za neprofitnu organizaciju isplaćena prije isplate primitaka po osnovi **službenih putovanja**, tada im se neoporezivo mogu isplatiti troškovi prijevoza i noćenja, u visini stvarno nastalog izdatka, pod uvjetom da računi o obavljenim uslugama prijevoza i noćenja glase na neprofitnu organizaciju te naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, ali samo ako se navedena naknada isplaćuje osobama s invaliditetom koje u trenutku odlaska **na službeno putovanje** imaju pravo na znak pristupačnosti.

Dakle, iz navedenih odredbi Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak proizlazi da se naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe može, uz navedene uvjete, neoporezivo isplatiti fizičkim osobama koje nisu u radnom odnosu u neprofitnoj organizaciji, a za nju obavljaju određene poslove samo po osnovi službenih putovanja, a ne i u svrhu loko vožnje.

Porez na kuće za odmor

Pitanje: *Da li nekretnina koja nalazi na području JLS-a na kojem se najmanje obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i održavanja javne rasvjete te koje je opremljeno najmanje pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave i koja prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu podliježe plaćanju komunalne naknada podliježe i plaćanju poreza na kuću za odmor prema odredbama Zakona o lokalnim porezima ukoliko vlasnik tu nekretninu koristi povremeno tijekom godine i ima prebivalište i stvarno živi u drugoj nekretnini)*

Odgovor: Prema Zakonu o lokalnim porezima, kućom za odmor smatra se svaka zgrada ili dio zgrade, ili stan koji se koristi povremeno ili sezonski. Koristi li se zgrada ili stan povremeno ili sezonski te podliježe li plaćanju poreza na kuće za odmor ili se koristi za trajno stanovanje, određuje se ne samo prema stvarnom prebivalištu vlasnika, već i prema drugim činjenicama iz kojih se može zaključiti da vlasnik kuće za odmor u nekretnini boravi samo privremeno. To znači da se kućom za odmor ne smatra nekretnina koja se koristi tijekom cijele godine za stanovanje te najam ili zakup. Kućom za odmor ne smatraju se ni gospodarske zgrade koje nisu stambeni prostori, već služe isključivo za smještaj poljoprivrednih strojeva, odlaganja oruđa i drugog pribora. Ako JLS donese odluku da će uvesti obvezu plaćanja poreza na kuće za odmor, tada u svojoj odluci propisuje:

- iznos poreza po četvornom metru korisne površine kuće za odmor u granicama propisanim ZLP-om od 1.1.2024. od 0,60, do 5,00 eura – ovisno o mjestu gdje se kuća za odmor nalazi, starosti, stanju infrastrukture te drugim okolnostima bitnim za korištenje kućom za odmor, te
- porezno tijelo koje je nadležno za utvrđivanje i naplatu poreza, (a to može biti tijelo JLS ili Porezna uprava).

Prema tome, radi utvrđivanja poreza na kuće za odmor potrebno je u skladu s odredbama OPZ-a dokazati koristi li se nekretnina povremeno ili sezonski. Ako se nekretnina koristi povremeno i ima status kuće za odmor, tada se može pri određivanju granica u rasponu od 0,60 do 5,00 eura, uzeti u obzir i stanje infrastrukture. Posebno se ističe da je radi ujednačenog postupanja poreznih tijela na području svih JLS, u izmijenjene odredbe Zakona o lokalnim porezima (NN 114/23) koji se primjenjuje od 1.1.2024. godine, dodana nova odredba prema kojoj obveza plaćanja poreza na dohodak s osnove obavljanja djelatnosti iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova, prema odredbama posebnog propisa o porezu na dohodak, nema utjecaja na utvrđivanje statusa kuće za odmor. Naime, Porezna uprava je ranije u mišljenjima MF KLASA:410-15/22-01/14; URBROJ:513-07-21-01/22-2 od 11. studenog 2022. godine te stajalištu KLASA:410-01/19-01/1603; URBROJ:513-07-21-01/19-2 od 7. listopada 2019. godine koje

se može pronaći na mrežnim stranicama PU, istaknula da su porez na kuće za odmor i porez na dohodak u paušalnom iznosu s osnove obavljanja djelatnosti iznajmljivanja, dva različita poreza, pri čemu se:

- prema čl. 57. st. 2. Zakona o porezu na dohodak, porez na dohodak ostvaren od imovine po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima, i organiziranjem kampova, može utvrđivati u paušalnom iznosu po osnovi obavljanja djelatnosti, dok se
- prema čl. 20. Zakona o lokalnim porezima - vlasniku kuće za odmor utvrđuje obveza plaćanja poreza na kuće za odmor ako se nekretnina koristi povremeno ili sezonski, pri čemu je svakoj jedinici lokalne samouprave dana mogućnost da samostalno odlučuje o uvođenju poreza na kuću odmor.

Navedeno postupanje nadležnih poreznih tijela za utvrđivanje i naplatu poreza na kuće za odmor prema izdanim mišljenjima, samo je sada dodano i u odredbe Zakona o lokalnim porezima, kako bi se osiguralo jednako postupanje i dodatno osigurala jasnoća zakonskih odredbi.

Podjela osobnog odbitka pri radu kod dva poslodavca

Pitanje: *od 01.10.2023. godine zaposlili smo vježbenicu na pola radnog vremena, a drugu polovicu radnog vremena zaposlena je kod našeg proračunskog korisnika. S obzirom da je kod proračunskog korisnika zaposlena na pola radnog vremena ukupni dohodak za utvrđivanje porezne osnovice joj je manji od osobnog odbitka, točnije iskorišteni mjesečni odbitak kod proračunskog korisnika joj je 439,74 eura, što znači da joj je neiskorišteni mjesečni odbitak 91,15 eura. Na koji način da joj raspodjelimo osobni odbitak?*

Odgovor: Vježbenica, kao i svi drugi, zaposleni kod dva poslodavca u nepunom radnom vremenu može osobni odbitak koristiti kod oba poslodavca, pod uvjetom da zatraži evidentiranje raspodjele osobnog odbitka u svojoj poreznoj kartici. U tom slučaju, na temelju zahtjeva porezne obveznice, Porezna uprava u obrascu PK evidentira omjer (postotak) raspodjele osobnog odbitka kojega pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak koristi svaki poslodavac. Na primjer, da bi vježbenica kod prvog poslodavca mogla koristiti svoj osnovni osobni odbitak u iznosu od 439,74 eura, a kod drugoga poslodavca u iznosu od 91,16 eura, Porezna uprava joj, na njen zahtjev, u obrascu PK treba upisati:

- postotak korištenja osobnog odbitka kod poslodavca „A“ - 82,83 % (tj. $530,90 \times 82,83 \% = 439,74$ eura)
- postotak korištenja osobnog odbitka kod poslodavca „B“ - 17,17 % (tj. $530,90 \times 17,17 \% = 91,16$ eura).

Minimalna plaća i dodatak za godine radnog staža

Pitanje: Je li zakonski ispravno da plaća bez dodataka za godine radnog staža iznosi manje od 700 eura bruto na mjesec? Napominjem da s uvećanjem za godine radnog staža bruto plaća prelazi iznos od 700 eura bruto na mjesec?

Odgovor: prema odredbama članka 3. stavka 4. Zakona o minimalnoj plaći (Nar. nov., br. 118/18. i 120/21.) u iznos minimalne plaće ne ubrajaju se povećanja plaće s osnove: prekovremenog rada, otežanih uvjeta rada, noćnog rada, rada nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi. Navedeni dodaci moraju se, dakle, obračunati na iznos bruto plaće, tj. ne ulaze u iznos od 700,00 eura koliko iznosi minimalna plaća za 2023. godinu. Dodatak na plaću zbog ostvarenih godina radnoga staža nije naveden u prethodno pobrojanim slučajevima uvećanja plaće koji se obračunavaju na iznos bruto plaće, što podrazumijeva da se može uključiti u njen iznos.

Dakle, nije suprotno odredbama Zakona o minimalnoj plaći da ugovorena bruto plaća, bez dodatka za radni staž iznosi manje od 700,00 eura, ako je njen iznos, nakon uvećanja po toj osnovi, jednak ili veći od 700,00 eura.

Dar djetetu

Pitanje: Je li uvjet za isplatu dara djetetu da je dijete upisano u PK kao uzdržavani član roditelja?

Odgovor: Imaju li roditelji djeteta koje je starosti do 15 godina pravo na isplatu dara i pod kojim uvjetima **ugovara se u izvorima radnog prava** – u vašem slučaju u odredbama Kolektivnog ugovora za zaposlene u predškolskim ustanovama Grada Zagreba. Ako je u članku 65. Kolektivnog ugovora navedeno da pravo na isplatu dara imaju samo roditelji koji dijete do 15 godina starosti imaju upisano u svojoj poreznoj kartici kao uzdržavano dijete, onda je to kriterij za isplatu koji je ugovoren u Kolektivnom ugovoru. Napominjemo da prema poreznim propisima (članak 7. stavak 2. točka 18. Pravilnika o porezu na dohodak) pravo na neoporezivu isplatu za dar djetetu ima svaki roditelj djeteta do 15 godina starosti, neovisno o činjenici je li to dijete upisano u njegovu poreznu karticu ili nije.

Dakle, ima li roditelj uopće pravo na isplatu dara i pod kojim uvjetima uređuje se u izvoru radnog prava - porezni propisi samo utvrđuju uvjete za njegovu neoporezivu isplatu.

Isplata honorara osobi u švicarsku

Pitanje: Ako osoba živi i radi u Švicarskoj, ima hrvatski OIB, dostavljen nam je IBAN koji osoba ima u Švicarskoj kao i broj mirovinskog osiguranja u Švicarskoj kako obračunati autorski honorar (koje doprinose plaćamo i po kojoj stopi obračunavamo porez) , treba li osoba otvoriti račun u Hrvatskoj s obzirom da mi plaćanja u tom slučaju možemo napraviti samo preko naloga 14.

Odgovor: Prije pravilnog obračuna poreza na dohodak i doprinosa, potrebno je pribaviti dokumentaciju na temelju koje se utvrđuje:

- čiji je osoba rezident (činjenica da ima hrvatski OIB ne mora značiti da je hrvatski porezni rezident – rezidentnost se utvrđuje prema odredbama članka 43. Općeg

poreznog zakona i članka 4. Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja porezima na dohodak i na imovinu između Republike Hrvatske i Švicarske Konfederacije)

- čijem sustavu osiguranja pripada – kako navodite da osoba ima broj mirovinskog osiguranja u Švicarskoj, trebala bi vam dostaviti švicarsku A 1 potvrdu jer proizlazi da se na nju primjenjuje zakonodavstvo Švicarske, tj. da pripada švicarskom sustavu osiguranja.

U slučaju da je osoba **švicarski rezident i da pripada švicarskom sustavu osiguranja**, tada pri isplati autorskog honorara:

- na temelju švicarske A 1 potvrde ne obračunavate doprinose za obvezna osiguranja jer se prema odredbama članka 11. Uredbe EZ 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na osobe na koje se primjenjuje ta Uredba, primjenjuje zakonodavstvo samo jedne države članice

- na temelju potvrde o rezidentnosti koju izdaje porezno tijelo Švicarske, ne obračunavate porez na dohodak, jer prema odredbama članka 12. Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja porezima na dohodak i na imovinu između Republike Hrvatske i Švicarske Konfederacije, pravo oporezivanja autorske naknade ima samo država rezidentnosti. U tom slučaju nadležnoj ispostavi Porezne uprave do 31. siječnja 2024. godine predajete INO-DOH obrazac (nema obveze predaje obrasca JOPPD).

Dakle, prije obračuna javnih davanja trebate imati odgovarajuće potvrde – A 1 potvrdu i potvrdu o rezidentnosti. Ako navedene potvrde nemate, doprinose, porez na dohodak i prirez pri isplati autorskog honorara obračunavate na isti način kao i u slučaju isplate hrvatskom osiguraniku i rezidentu.

Ako je osoba **hrvatski rezident, a pripada švicarskom sustavu osiguranja**, tada:

- na temelju švicarske A 1 potvrde ne obračunavate doprinose za obvezna osiguranja
- porez na dohodak obračunavate prema odredbama Zakona o porezu na dohodak – po stopi od 20 % na osnovicu koju čini bruto ugovoreni honorar, umanjen za 30 % paušalno priznate izdatke (na obračunani porez obračunava se i prirez) i na dan isplate honorara nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostavljate obrazac JOPPD.

Neto iznos autorskog honorara osobi koji živi u Švicarskoj možete isplatiti na njen švicarski račun.

Stipendiranje i prava redovitog studenta koji je u radnom odnosu

Pitanje: Može li redovan student (koji je zaposlen) primati stipendiju od JLS i kakva su mu ostala studentska prava?

Odgovor: U skladu s člankom 78. stavcima 1. i 2. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, student koji studira u redovitom statusu i koji nije u radnom od-

nosu niti obavlja samostalnu djelatnost obrta ili drugog slobodnog zanimanja, ostvaruje pravo na:

- zdravstveno osiguranje;
- pravo na subvencionirano stanovanje i prehranu;
- pravo na obavljanje studentskih poslova u skladu sa zakonom koji uređuje obavljanje studentskih poslova te
- pravo na državne stipendije i druge novčane potpore.

Slijedom navedenoga, **osoba u statusu redovitog studenta koja ima zasnovan radni odnos, obavlja samostalnu djelatnost obrta ili drugog slobodnog zanimanja, ne ostvaruje poviše navedena prava iz studentskog standarda.** I ranije, u odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti nije bilo odredbe da se status redovnog studenta gubi u slučaju zapošljavanja ili obavljanja samostalne djelatnosti. Međutim, ako je osoba u radnom odnosu ili obavlja samostalnu djelatnost, po toj osnovi stječe status osigurane osobe pa ne može biti zdravstveno osigurana kao redovni student jer zdravstveno osiguranje ima po jednoj od prethodno navedenih osnova.

Nadalje, prema odredbama **Zakona o obavljanju studentskih poslova**, student je osoba koja pohađa preddiplomski sveučilišni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, diplomski sveučilišni studij, kratki stručni studij, preddiplomski stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj i građanin je Republike Hrvatske i građanin Europske unije s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji studira na visokom učilištu izvan Republike Hrvatske ili student na razmjeni za vrijeme studiranja u Republici Hrvatskoj, **a koji nema zasnovan radni odnos i/ili ne obavlja samostalnu djelatnost obrta, slobodnog zanimanja i/ili poljoprivrede i šumarstva.** U smislu ovoga Zakona i propisa kojima je uređeno oporezivanje dohotka, izjednačeni su u pravima i obvezama redoviti studenti i izvanredni studenti koji nemaju zasnovan radni odnos i/ili ne obavljaju samostalnu djelatnost obrta, slobodnog zanimanja i/ili poljoprivrede i šumarstva. Dakle, prema Zakonu o obavljanju studentskih

poslova, preko studentskog servisa mogu raditi i redovni i izvanredni studenti, **ali samo ako nisu u radnom odnosu odnosno ne obavljaju samostalnu djelatnost** (prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, pravo na neoporeziv godišnji iznos naknade za rad preko studentskog servisa ostvaruju i redovni i izvanredni studenti, ali samo ako imaju pravo na rad preko studentskog servisa – dakle, posredno pravo na neoporezivu isplatu ne mogu ostvariti studenti koji su u radnom odnosu odnosno koji obavljaju samostalnu djelatnost).

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak, uvjet za isplatu neoporezive stipendije jest da osoba ima status redovnog studenta. Prema ovom propisu, činjenica da je je osoba koja ima status redovnog studenta istovremeno osigurana po osnovi radnog odnosa ili obavljanja samostalne djelatnosti formalno nije zapreka za isplatu neoporezive stipendije.

Prema odredbama članak 76. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, student je osoba koja je upisana na sveučilišni ili stručni studij.

Student u redovitom statusu studira u sklopu pune nastavne satnice.

Student u izvanrednom statusu studira u sklopu pune ili prilagođene nastavne satnice.

Status studenta prestaje:

1. završetkom studija
2. ispisom sa studija
3. isključenjem sa studija u postupku i uz uvjete utvrđene statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta
4. ako student ne završi studij u roku koji je utvrđen člankom 77. stavkom 6. ovoga Zakona.

Dakle, ovaj Zakon ne isključuje mogućnost da osoba ima status redovnog studenta iako ima zasnovani radni odnos ili obavlja samostalnu djelatnost, odnosno ne navodi da status studenta prestaje zaposlenjem ili s početkom obavljanja samostalne djelatnosti.

IMATE PITANJE?

Slobodno nam se obratite sa svim dilemama i pitanjima.
Tu smo za Vas.

pitajcentar@tim4pin.hr